

L'ombra d'Anguita inquiet

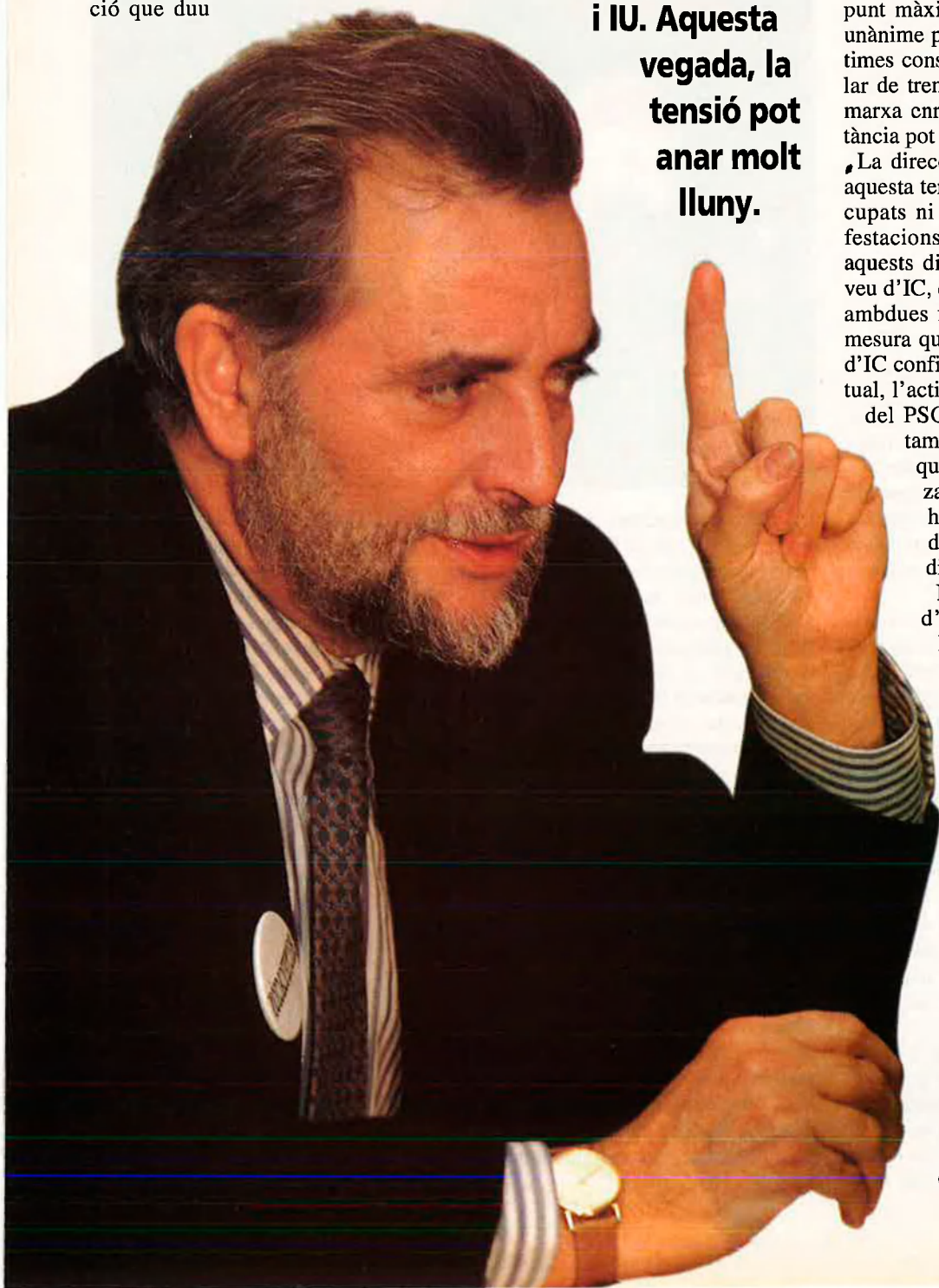
El resultat de les passades eleccions generals ha encès la metxa. La direcció d'Iniciativa per Catalunya, pressionada fortament per diferents sectors de la coalició, ha decidit iniciar un tomb en la seva estratègia i recuperar "la cultura del diàleg amb les esquerres". Això en la pràctica vol dir marcar clarament distàncies amb la política de confrontació que duu

El resultat de les eleccions generals ha reobert de nou una profunda distància entre IC i IU. Aquesta vegada, la tensió pot anar molt lluny.

a terme la Izquierda Unida que lidera Julio Anguita. El coordinador general d'IU ha reaccionat amb hostilitat contra aquest tomb. IC ha perdut la plaça de portaveu segon del grup parlamentari al Congrés que tenia tradicionalment, i s'ha de conformar amb ser-ne el tercer. A més, Anguita acusa IC de vel·leïtats felipistes i de subordinació als socialistes. Malgrat que la tensió està arribant a un punt màxim, a IC hi ha un consens gairebé unànime per portar aquest tomb fins a les últimes conseqüències. Ningú s'atreveix a parlar de trencament, però tampoc no volen fer marxa enrere. Si res no canvia a IU, la distància pot esdevenir insalvable.

La direcció d'Iniciativa treu importància a aquesta tensió. "No estem especialment preocupats ni molestos, malgrat algunes manifestacions d'estil polític baix que s'han fet aquests dies", comenta Jordi Guillot, portaveu d'IC, que considera que la distància entre ambdues formacions s'ha d'anar valorant a mesura que avanci la legislatura. La direcció d'IC confia que a pesar de l'immobilisme actual, l'actitud d'IU anirà canviant amb el pas del PSOE a l'oposició. Si no és així, IC tampoc no pensa desdir-se perquè: "el que estem fent —diu Guillot— sintonitza amb el nostre electorat, que ens ha demanat que foragitem la lògica de la deslegitimació mútua entre els diferents projectes d'esquerra".

La nova orientació de la direcció d'IC desperta unanimitats en totes les sensibilitats de la federació, exceptuant el sector agrupat en la Plataforma d'Esquerres, que defensa tesis properes a Anguita. Tot i aquesta unanimitat, les diferències encara no han desaparegut. L'informe de la Comissió de Política Nacional, que recull l'anàlisi del resultat electoral i dóna llum verd a la nova orientació, va ser aprovat per 56 vots a favor, però amb una important contestació interna, plasmada en 16 vots en contra i més d'una vintena d'abstencions. Entre els contraris i les abstencions, els partidaris d'Anguita són només la minoria. La resta la formen dirigents o quadres de la formació que aplaudeixen els canvis d'orientació però consideren que l'informe no és

Iniciativa

prou autocrític amb la línia seguida fins ara i que la direcció d'IC ha trigat massa temps a desmarcar-se de la política del *sorpasso* d'Anguita. Per molts d'aquests dirigents, la direcció d'IC ha estat en els últims tres anys massa responsable i no ha criticat amb prou contundència els errors d'estratègia que ha fet IU. Guillot admet en part aquesta crítica: "hem estat excessivament responsables perquè teníem l'esperança que les coses poguessin canviar. Ens hem equivocat. Quan una cosa t'agradeix el sentit comú, com el que passava a Andalusia, has de discutir-la". El portaveu de la direcció d'IC, però, rebutja que Ribó hagi estat tou amb el líder d'IU: "que aixequi la mà qui hagi estat més conflictiu amb Anguita que el Rafael".

Però no tothom fa la mateixa anàlisi al si d'IC. Pere Portabella, membre del secretariat polític i president de la Comissió Política Nacional (CPN) considera que d'ençà 1993 fins ara IC ha fet "errors de plantejament greus", com ara situar com a eix del seu discurs la desqualificació dels socialistes i presentar-se com l'única esquerra verdadera. Com a exemple d'aquest plantejament, Portabella esmenta el discurs que va fer Rafael Ribó en el debat d'investidura de Felipe González el 1993. L'estratègia seguida fins ara ha situat IC "en la marginació, li ha restat credibilitat i ha tancat les portes al diàleg entre les esquerres". El president de la CPN considera que el resultat del 3 de març demostra que la gent no ha cregut que el vot a Iniciativa fos "socialment i políticament útil" i per tant, ara cal un "canvi a fons de discurs". Portabella va estar molt crític en la primera reunió del secretariat polític celebrada després de les eleccions generals, fins al punt que va advertir que si no hi havia una rectificació de l'estratègia d'Iniciativa per Catalunya i un desmarcatge clar respecte a les tesis d'Anguita, dimitia els seus càrrecs.

La revolta dels alcaldes. Un altre bloc de dirigents que ha pressionat la direcció després de les eleccions han estat els alcaldes que té IC en diversos municipis. Aquests alcaldes treballen sovint en coalició o amb el suport dels socialistes i reclamen des de fa temps un acostament entre les diferents formacions progressistes. Andreu Mayayo, alcalde de Montblanc, és un exemple. Creu que en aquestes eleccions els electors han donat dos missatges molt clars a IC: el rebuig a la política de confrontació i la necessitat d'ac-

L'informe presentat per Ribó a la Comissió Política Nacional va rebre un considerable nombre de vots en contra i abstencions. Diversos sectors d'IC acusen la direcció de la federació de no haver-se enfrontat a temps i amb prou contundència a l'estratègia d'Anguita, que consideren responsable del mal resultat d'IC del 3 de març.

centuar molt més el perfil propi d'IC. Sobre aquest últim punt, aclareix que això "no vol dir trencar amb IU però sí replantejar les relacions". IC, segons l'alcalde de Montblanc, ha d'exercir més la seva sobirania, ser "més bel·ligerant". Mayayo acusa la direcció actual d'IC de no haver tingut prou reflexos ni trobar prou elements de distància amb les posicions prepotents d'IU i demana que el tomb que s'ha començat no sigui "tàctic", sinó que s'assumeixi "al cent per cent".

Un altre dels alcaldes que es mostra força crític amb la direcció d'IC és Antoni Farrés. L'alcalde de Sabadell opta pel silenci més absolut com a signe més evident de la seva discrepància, i des de l'endemà del 3 de març s'ha negat sempre a fer qualsevol declaració. En una línia crítica també se situa l'alcalde de Rubí, Eduard Pallejà, que abona el tomb iniciat per la direcció, però remarca: "hem perdut temps, perquè s'hauria d'haver fet abans". Pallejà constata: "des de fa uns anys s'ha posat en crisi el projecte, ens hem equivocat d'enemic i hem fent un discurs poc creïble", i també proposa "vèncer l'autisme envers el partit socialista i marcar distàncies amb IU". El batlle de Rubí afegeix, però, que IC també necessita aclarir el seu projecte: "ara com ara, per explicar què és IC necessitem tres hores", es lamenta. També Francesc Baltasar, alcalde de Sant Feliu de Llobregat, demana "una revisió en profunditat" de l'actual estratègia, perquè considera que en el resultat electoral més recent, a banda de factors externs, IC ha col·laborat "en les errades per acció o per omisió".

Les crítiques del front municipalista són compartides, amb més moderació, per altres membres destacats de la direcció d'IC vinculats al sector més nacionalista de la federació. Sense ser tan contundents com els alcaldes, diri-

Doble salt mortal

Naturalment no tothom està d'acord amb el tomb que ha decidit fer la direcció d'Iniciativa per Catalunya després d'aquestes eleccions. La Plataforma d'Esquerres, on s'agrupen els militants d'IC més propers a Anguita, discrepa frontalment. Alfred Clemente, un dels dirigents més destacats d'aquest sector, acusa la direcció d'Iniciativa d'amagar la realitat fent una anàlisi del resultat de les eleccions que "exculpa IC i culpabilitza Izquierda Unida". Clemente recorda que "objectivament" IU ha augmentat un 17% respecte a les generals del 93, cosa que no ha fet IC, i que per tant cal buscar les causes del mal resultat al si d'IC, no fora. Aquestes causes serien "la indefinició política i orgànica", i una estratègia erràtica, "subalterna del nacionalisme quan ERC puja, i del socialisme quan puja el PSC, com ara". Fer un acostament als socialistes i distanciar-se d'IU es considera des d'aquest sector un "doble salt mortal molt perillós". Per rebutjar un acostament als socialistes recorden que a l'any 82, quan hi havia una dinàmica d'unitat, els resultats van ser "un desastre".

El portaveu de la Plataforma d'Esquerres defensa que IC ha de fer un discurs més social, i mantenir "relacions unitàries preferents amb IU", que vol dir que IC tingui, a més de veu, vot als òrgans de direcció d'IU. Per a Clemente, això no significa que IC perdi sobirania, sinó simplement que també es corresponsabilitza plenament amb un projecte d'estat. Les acusacions adreçades a IU sobre el seu suposat anticatalanisme són per Clemente "fal·làcies i mentides estimulades per CiU i el PSOE". **P. M.**

Alfred Clemente. Acusa IC de tergiversar la realitat.

gents com Joan Armet o Jaume Bosch, demanen també rectificacions i posen l'accent en les relacions amb IU. Armet, de Nacionalistes d'Esquerra, admet que IC és responsable de no haver sabut assenyalar prou bé les diferències que els separen d'IU, però ho justifica pel fet que en el darrer any hi ha hagut tres eleccions seguides: "Hem procurat que les diferències se significuessin el menys possible, per evitar conflictes en període electoral, però el resultat del 3 de març ens demostra que ens hem equivocat". El resultat de les generals marca, segons Armet, "el sostre electoral d'IC, lligada com està ara a Izquierda Unida". El dirigent nacionalista defensa que IC tingui un marc "clarament nacional, no supeditat a IU" sense que això signifiqui arribar al trencament, perquè segons Armet aquest marc és aconseguible exercint plenament la sobirania actual d'IC, i "si exercint-lo coincidim amb IU, molt bé, i si no hi coincidim, doncs no passa res". En aquesta línia també es manifesta Jaume Bosch, tot i que admet que "el problema pot venir quan les coincidències amb IU siguin cada dia me-

nors". En cas de conflicte, Bosch creu que IC té dues alternatives: "o posar per damunt de tot les coincidències, encara que es discrepi, o posar per damunt de tot la nostra estratègia, independentment de les coincidències o discrepàncies amb IU". Bosch, com bona part de la direcció d'IC, opta per la segona. La ruptura amb IU és una opció que cap de les sensibilitats actuals al si d'IC considera positiva, tot i que no es descarta que IU intenti trobar un interlocutor directe a Catalunya a través del PCC. Per alguns, això seria greu, però altres, com Pere Portabella, ho desdramatitza: "tenim més anguitistes a l'organització que a l'electorat", manifesta ben convençut.

Amb aquesta perspectiva és molt previsible que les relacions amb IU esdevinguin progressivament més conflictives, tot i que la direcció d'IC confia encara que la nova conjuntura política, amb el PP al govern, obligarà IU a replantejar-se algunes coses. De moment, IC afrontarà a final de juny la seva quarta assemblea nacional. El model de relació amb IU serà un dels temes importants de debat, com també l'estratègia en relació amb les altres forces d'esquerra. Però hi haurà encara un tercer element de discussió: la renovació de la cúpula dirigent. Cada dia són més les veus que, a més de reclamar i avalar un canvi d'estratègia, demanen també una ampliació del nucli dirigent actual a altres persones i altres sensibilitats. Per a aquestes veus discrepantes, un tomb estratègic no és creïble si no va acompanyat d'una renovació de cares.

Pere Martí

Pere Portabella. El president de la Comissió Política Nacional d'Iniciativa creu que la coalició ha comès "errors de plantejament greus".